

помага, и така е почнѣла битка съ Византийцы, подь прѣдводитѣльствомъ Асѣна, кой е носилъ и царскы вѣнецъ на главы, а братъ му Петъръ е останъ въ Търново да управлѣва вѣтрѣшны дѣла. Таково религиозно сръдство не е можало да са извърши отсвѣнь чрѣзь священства. Ные нѣмамы никаквы доказатѣлства юще открыти, до колко е мнѣ познато, за подиръ падения Българскаго царства подь византийскѣ власть, отъ врѣма Самоиловаго сына, до Асѣна първаго, да ли Българское священство съвсѣмъ е было уборено и замѣнено отъ Гърцы, какъ то днѣсь, или само патриаршескы имъ чинъ и титуле е былъ подчиненъ цариградскому Патриарху? Мое мнѣние е послѣдное и на това имамы и доказатѣлство отецъ Паисиево описание, кой, какъ то видѣхмы, казва чи въ такива врѣмена, т. е. кога сѣ подпадали Гърцы подь Българскѣ власть или Българи подь грѣцкѣ, священство си оставало по прѣжному, и Гърцы послѣ привзѣтия Турковъ уборили и унищожили Българскыя священначалства и замѣнили ги отъ Гърцы. Отецъ Пайсий, кои описва злоупотребувание Гръковъ доволно, не е писалъ туку тѣй това нѣщо, нѣ види са да е нашалъ нѣгдѣ си писано о тому; зацо онъ казва на едно мѣсто въ историѣ си, чи виждалъ и нѣколко старо българскы рѣкописи и даже напечатаны въ врѣма послѣдныго Шишмана (?). Какъ и да е то са види явно чи Българско священство е дѣйствовало наймнога тогава да са освободи народъ отъ Византийскѣ власть и да си възобнови царство и Патриаршество независимо.

Чи България не е была въ тѣхъ врѣмена съвсѣмъ заробена, нѣ имала нѣкаквы си права и по-голѣма частъ е была управляема отъ Българи, имали и нѣколко твърды крѣпости по высокыя горы въ своѣ власть, то и сами Византийски писатели свидѣтѣлствують. Кедринъ въ томъ II стр. 665 — 667. (Вишь Райча) казва. „По виегда Василій Императоръ подложилъ былъ Болгарію Римской Имперіи, ничего въ ней премѣнити не хотѣ, но опредѣли, да отъ своихъ князей правлаема будетъ, и въ своихъ обычаехъ, якоже при Самуилѣ кралѣ останеть:“

Ные знаймы отъ повѣстности, чи Асѣнъ и братъ му Петаръ, прѣди да са дигнѣтъ, ходили при Византийскы дворъ и искали нѣкаквы си права и мѣста на Ѥмъ. То, ако да е была България съвсѣмъ заробена, и священство ѣ съвсѣмъ унищожено и замѣнено отъ Гърцы, тии не быхъ смѣли да учинѣтъ такава постѣпка, иначе Византийскы дворъ бы ги наказалъ смъртиѣ за такава постѣпка! Ные видимы, чи тии ходили и искали такава нѣщо, а къту не ги послушалъ византийскы дворъ и ги приѣлъ съ прѣзрениемъ, тии сѣ вѣр-